

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

VOĆAR-VINOGRADAR/ VOCARKA- VINOGRADARKA

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3. KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	14
3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	15
3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	16
3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	17
3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	18
3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	19
3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	20
3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	21
4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	22
5. REFERENTNI PODACI.....	23

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA:VOCAR-VINOGRADAR/ VOĆARKA-VINOGRADARKA

NIVO:III

OPIS ZANIMANJA:

Voćar-Vinogradar proizvodi voćni i lozni sadni materijal, podiže i održava višegodišnje zasade. Primjenjuje mjere njege i zaštite u proizvodnji voća i grožđa i obavlja berbu, sortiranje, pakovanje i skladištenje voća i grožđa. Proizvodi jednostavne prehrambene proizvode obradom primarnih proizvoda, plasira i prodaje svoje proizvode na tržištu. Pri radu koristi adekvatne mašine, opremu i alat i obavlja njihovo održavanje i jednostavne popravke.

KOMPETENCIJE

Voćar-Vinogradar:

- Planira i organizuje sopstveni rad u oblasti voćarsko-vinogradarske proizvodnje
- Priprema radno mjesto za realizaciju poslova voćarsko-vinogradarske proizvodnje, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
- Priprema resurse za obavljanje poslova, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
- Priprema materijal za voćarsko-vinogradarsku proizvodnju
- Proizvodi voćni i lozni sadni materijal
- Podiže više i održava godišnje zasade
- Primjenjuje agrotehničke mjere u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji
- Obavlja berbu, sortiranje, pakovanje i skladištenje voća i grožđa
- Vršiti preradu primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda voćarstva i vinogradarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva
- Koristi i održava mašine, opremu i alat za rad u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji
- Vršiti nabavku opreme, materijala i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Izrađuje radnu dokumentaciju
- Vršiti nadzor nad poslovima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
- Održava alat, opremu i uređaje za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Planiranje i organizovanje sopstvenog rada u oblasti voćarsko-vinogradarske proizvodnje
Priprema posla i radnog mjesta	- Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova voćarsko-vinogradarske proizvodnje, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom - Pripremanje resursa za obavljanje poslova, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
Operativni poslovi	- Proizvodnja voćnog i loznog sadnog materijala - Podizanje višegodišnjih zasada - Održavanje višegodišnjih zasada - Primjena agrotehničkih mjera u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji - Berba, sortiranje, pakovanje i skladištenje voća i grožđa - Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda voćarstva i vinogradarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva - Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji
Komercijalni poslovi	- Nabavka opreme, materijala i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
Administrativni poslovi	- Izrada radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	- Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	- Vršenje nadzora nad poslovima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
Obezbeđivanje kvaliteta	- Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
Održavanje i popravke	- Održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	- Obavljanje komunikacije sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga
Očuvanje zdravlja i okoline	- Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada u oblasti voćarsko-vinogradarske proizvodnje

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Pregleda radni zadatak (nalog) u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju radnih zadataka
Resursi: izvršiooci radnog zadatka (struktura i broj), materijal, alati, oprema i uređaji
- Pregleda **dokumentaciju**, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka
Dokumentacija: radni nalog, normativi materijala, izvještaji i dr.
- Planira vrijeme trajanja radova po fazama, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i u dogovoru sa nadređenima
- Izrađuje plan za obavljanje radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa za obavljanje poslova, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Preuzima iz tehničke pripreme relevantnu **dokumentaciju** potrebnu za izvođenje radnog zadatka
Dokumentacija: radni nalog, normativi materijala, izvještaji, knjiga gazdinstva i dr.
- Preuzima **zaštitna sredstva i opremu** za realizaciju radnog zadatka u skladu sa važećim zakonskim propisima o zaštiti na radu
Zaštitna sredstva i oprema: zaštitna obuća, odjeća, maske, rukavice, kecelja, oprema za prvu pomoć i dr.,
- Priprema radno okruženje, **alat**, opremu, **mašine i uređaje** za rad, u skladu sa radnim zadatkom i dokumentacijom
Alat: vile, kramp, capica, motika, ašov, lopata, grabulje, kolica, kosijer, za rezidbu, za kalemljenje, berbu i dr.
Mašine: mašine za obradu zemljišta, mašine za đubrenje, mašine za vađenje sadnica, mašine za sadnju, mašine za zaštitu bilja, mašine za zaštitu biljaka od kasnih prolječnih mrazeva, mašine za rezidbu i usitnjavanje ostataka rezidbe, mašine za vezivanje lastara, mašine za berbu voća i grožđa i dr.
Uređaji: uređaji za zaštitu bilja, za zaštitu biljaka od mrazeva, za rezidbu, oprema i uređaji za zaštitu od grada, za berbu i dr.
- Priprema **repromaterijal**, u skladu sa radnim zadatkom pri primjeni agrotehničkih mjera
Repromaterijal: sjemenski i sadni materijal, đubriva, zaštitna sredstva (pesticidi) i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštitna sredstva i oprema
- Oprema, uređaji i mašine
- Vrste repromaterijala
- Radna dokumentacija

3.2.2. Ključni posao: Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova voćarsko-vinogradarske proizvodnje

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Provjerava **uslove rada** na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama zaštite i zdravlja na radu
 - Uslovi rada:** osvjetljenje, hemijski uslovi, izvori fizičke opasnosti i klimatski uslovi (temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine i dr.)
- Obezbeđuje radno mjesto, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu
- Učestvuje u odabiru i pripremi radnog alata (makaze, noževi, testere) i alata za površinsku obradu zemljišta
- Učestvuje u provjeri ispravnosti alata, opreme, uređaja i sredstava za rad koji se koriste u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji
- Obezbeđuje da su potrebna dokumentacija, materijal, oprema, alati i sredstva za rad raspoloživi na radnom mjestu
- Podnosi izvještaj nadređenom o obavljenim poslovima pripreme radnog mjesta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakonska regulativa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu
- Kontrola ispravnosti alata, uređaja i sredstava za rad koji se koriste u procesu proizvodnje voća i grožđa

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Proizvodnja voćnog i loznog sadnog materijala

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Obavlja **pripremu zemljišta** za zasnivanje **proizvodnih površina rasadnika** uz primjenu **alata, opreme, mašina i uređaja** koji se koriste u proizvodnji voćnog i loznog sadnog materijala
 - Priprema zemljišta:** osnovna i dopunska obrada zemljišta
 - Proizvodne površine rasadnika:** sjemenište, rastilo, prporište, matičnjak vegetativnih podloga, matičnjak generativnih podloga, sortimentski zasad i dr.
 - Alat:** makaze, testere, kalemarski nož, nož kresač alat za kalemljenje, vezivanje, vile, kramp, capica, motika, ašov, lopata, grabulje, kolica, kosijer i dr.
 - Oprema:** za zaštitu od grada, od mraza, za izdvajanje sjemena, sušare i dr.
 - Mašine:** traktor, motokultivator, priključne mašine za međurednu obradu, sadilice za sadnju podloga, mašine za vađenje sadnica, mašine za đubrenje i dr.
 - Uređaji:** za zaštitu biljaka, za vađenje sadnica i dr.
- Obavlja **pripremu** i sjetvu sjemena za proizvodnju generativnih podloga uz primjenu odgovarajućeg alata i opreme
 - Priprema:** sakupljanje i izdvajanje sjemena, sušenje sjemena, čišćenje i klasiranje sjemena, određivanje kvaliteta sjemena, stratifikovanje sjemena i dr.
- Obavlja **njegu** sijanaca do kalemljenja uz primjenu odgovarajućeg alata, opreme, mašina i uređaja
 - Njega:** okopavanje, plijevljenje, proređivanje, pikiranje i dr.
- Proizvodi vegetativne podloge na različite **načine** uz primjenu odgovarajućeg alata, opreme, mašina i uređaja
 - Način:** nagrtanjem, položenicama, reznicama, izdancima i dr.
- Obavlja pripremu podloge za sadnju i sadnju podloga u rastilo
- Obavlja **njegu podloga** do kalemljenja uz primjenu odgovarajućeg alata, opreme, mašina i uređaja
 - Njega podloga:** navodnjavanje, đubrenje, okopavanje i zaštita
- Obavlja proces **pripreme**, kalemljenja voćaka i vinove loze i **njege kalemova** u rastilu uz primjenu odgovarajućeg alata, opreme i mašina
 - Priprema:** skidanje i priprema kalem grančica
 - Njega kalemova:** popuštanje i skidanje veziva, prekraćivanje podloga, obrada zemljišta, zalivanje, zaštita, pinsiranje i dr.
- Obavlja vađenje, klasiranje, trapljenje i pakovanje sadnica uz primjenu alata, opreme i mašina za vađenje sadnica

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Voćni rasadnik
- Lozni rasadnik
- Proizvodnja podloga
- Proizvodnja kalem grančica i vijoka
- Kalemljenje
- Njega kalemova
- Vađenje, klasiranje, trapljenje, pakovanje i transport sadnog materijala

3.3.2. Ključni posao: Podizanje višegodišnjih zasada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Vršiti uzimanje uzoraka zemljišta i šalje ih na hemijsku analizu
- Vršiti odabir voćnih vrsta za uzgoj
- Obavlja pripremu terena i polja za zasnivanje višegodišnjeg zasada upotrebom odgovarajućeg **alata i mašina**
 - Alat:** vile, kramp, capica, motika, ašov, lopata, grabulje, kolica, kosijer i dr.
 - Mašine:** mašine za osnovnu i dopunsku obradu zemljišta, mašine za đubrenje, mašine za sadnju, za zaštitu od grada i dr.
- Obavlja osnovno đubrenje zemljišta organskim i mineralnim đubrivima, zavisno od vrste usjeva
- Vršiti uređivanje površine za podizanje voćnjaka
- Određuje vrijeme i način sadnje, u skladu sa agroekološkim uslovima i sadnim materijalom
- Obavlja pripremu sadnica za sadnju i vrši sadnju istih
- Postavlja naslone u voćnjaku i vinogradu
- Nadzire poslove pomoćnih izvršilaca tokom sadnje sadnica voćki i vinove loze

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema terena za podizanje zasada i obrada zemljišta prije podizanja zasada
- Uređivanje zemljišne teritorije
- Rastojanje i razmještaj sorti u voćnjaku i vinogradu

3.3.3. Ključni posao: Održavanje višegodišnjih zasada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Vršiti **formiranje uzgojnih oblika** višegodišnjih zasada shodno vrsti, sorti i kvalitetu sadnica
Formiranje uzgojnih oblika: rezidba, razvođenje, povijanje i usmjeravanje ljetorasta
- Vršiti **rezidbu** voćnjaka i vinograda
Rezidba: zimska rezidba i zelena (ljetnja) rezidba
- Sprovodi agrotehničke, pomotehničke mjere i mjere zaštite
- Demonstrira proces rada pomoćnim izvršiocima u vezi sa vršenjem rezidbe, primjenom agrotehničkih i pomotehničkih mjera i mjera zaštite u postupku održavanja višegodišnjih zasada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Uzgojni oblici voćaka i vinove loze
- Rezidba voćaka i vinove loze

3.3.4. Ključni posao: Primjena agrotehničkih mjera u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Obavlja vizuelni pregled biljaka u cilju utvrđivanja potrebe za preduzimanjem odgovarajućih mjera
- Primjenjuje **agrotehničke mjere** poštujući agrotehničke rokove, uz upotrebu odgovarajućih **mašina, sistema i alata**, uzimajući u obzir zaštitu životne sredine

Agrotehničke mjere: navodnjavanje, đubrenje, primjena zaštitnih sredstava, proređivanje, zasjenjivanje, kalcifikacija zemljišta i dr.

Mašine: mašine i uređaji za zaštitu bilja, mašine i uređaji za zaštitu biljaka od kasnih prolječnih mrazeva, uređaji za zaštitu od grada, pumpe za vodu i agregati, rasipači mineralnih đubriva, rasipači stajnjaka, cistijerne za osoku i dr.

Sistemi: za navodnjavanje kap po kap, vještačkom kišom i dr.

Alati: vile, kramp, capica, motika, ašov, lopata, grabulje, kolica, kosijer i dr.

- Primjenjuje osnovne mjere njege usjeva u procesu voćarsko-vinogradarske proizvodnje
- Vršiti nadzor nad radovima pomoćnih izvršilaca tokom primjene agrotehničkih mjera i mjera njege usjeva

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Primjena agrotehničkih mjera u procesu voćarsko-vinogradarske proizvodnje

3.3.5. Ključni posao: Berba, sortiranje, pakovanje i skladištenje voća i grožđa

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar: - Određuje vrijeme i način berbe voća i grožđa na osnovu raspoloživih sredstava Način: ručna, polumehanizovana i mehanizovana - Odabira odgovarajuću ambalažu u odnosu na vrstu voća Ambalaža: gajbe, kartonske kutije, vreće, posudice različitih dimenzija i dr. - Obavlja berbu voća i grožđa primjenjujući tehniku berbe u odnosu na vrstu voća ili grožđa - Obavlja pripremu voća i grožđe za čuvanje u odnosu na voćnu vrstu i zdravstveno stanje plodova Priprema: pregled ubranog voća i grožđa, odstranjivanje oštećenih, prezrelih, bolesnih plodova, odstranjivanje nečistoće, lišća i dr. - Obavlja sortiranje, pakovanje i skladištenje plodova u objekte sa kontrolisanim uslovima Kontrolisani uslovi: temperatura, vlažnost vazduha, atmosfera i dr.
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
- Berba plodova voća i grožđa - Sortiranje, pakovanje i skladištenje voća i grožđa

3.3.6. Ključni posao: Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda voćarstva i vinogradarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Priprema sirovine, ekološki prihvatljivu opremu i alate za proizvodnju jednostavnih prehrambenih **proizvoda** od voća i grožđa

Proizvodi: sokovi, džemovi, sušeno voće, rakija itd.

- Vršiti termičku obradu i konzerviranje voća i grožđa u skladu sa standardima zaštite životne sredine i održivosti, kao i relevantnom zakonskom regulativom
- Obavlja proces cijedenja/ osnovne prerade voća i grožđa za dobijanje sokova
- Sprovodi neophodne postupke za dobijanje sušenog voća i grožđa
- Vršiti pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda u adekvatno pripremljenu, ekološki prihvatljivu ambalažu, tj. skladišni prostor

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnologija proizvodnje jednostavnih prehrambenih proizvoda od voća i grožđa

3.3.7. Ključni posao: Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Vršiti odabir mašina, opreme i radnog alata za osnovne i dodatne radove na osnovu procesa rada
- Vršiti kontrolu stanja i ispravnosti mašina, opreme, alata i njihovih agregata
- Obavlja čišćenje, dezinfekciju i održavanje poljoprivrednih mašina, opreme, sredstava, alata i agregata
- Vršiti jednostavne popravke poljoprivrednih mašina i opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba mašina, opreme i alata u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Nabavka opreme, materijala i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Pravi spisak za nabavku materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova
- Pravi spisak za nabavku zaštitnih sredstava i opreme
- Preuzima materijal, opremu, uređaje, sredstva i rezervne djelove
- Vršiti vizuelnu kontrolu materijala, opreme, uređaja, sredstava i rezervnih djelova
- Vodi evidenciju o preuzetom materijalu, opremi, uređajima, sredstvima i rezervnim djelovima iz skladišta
- Prijavljuje nadređenom nepravilnosti u slučaju da pristigli materijal, oprema, uređaji i rezervni djelovi ne odgovaraju poručenim
- Izrađuje kalkulaciju konačne cijene proizvoda
- Vršiti promociju proizvoda na različite **načine**
 Način: sajmovi, prezentacije, digitalni marketing i dr.
- Vršiti prodaju proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema specifikacije za nabavku potrebnog materijala, opreme, uređaja i sredstava
- Način prijema i skladištenja materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova
- Način skladištenja, čuvanja i otpreme gotovog finalnog proizvoda
- Način korišćenja osnovnog i pomoćnog materijala u cilju uštede
- Način pravilnog korišćenja sredstava rada i radnog alata prema zadatim propisima
- Kalkulacija cijene proizvoda
- Promocija i prodaja proizvoda

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Izrada radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Popunjavanje **dokumentaciju**, u skladu sa radnim zadatkom
 - Dokumentacija:** radni nalog, dnevnik rada, normativi materijala, ulaz i izlaz robe, izvještaji, knjiga gazdinstva i dr.
- Vodi evidenciju o prijemu materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o utrošku materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju zaliha, rezervnih djelova i osnovnog i pomoćnog materijala
- Vodi evidenciju o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima u dnevniku rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o otpremi gotovih finalnih proizvoda
- Učestvuje u sastavljanju izvještaja o aktivnostima, utrošku materijala i radnim satima realizovanog radnog zadatka, u odgovarajućoj formi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način popunjavanja radnog naloga
- Vođenje evidencije o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima
- Vođenje evidencije o potrošnji materijala i opreme u toku realizacije radnog zadatka
- Vođenje evidencije o prijemu materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada
- Vođenje evidencije o otpremi primarnih proizvoda voćarsko-vinogradarske proizvodnje
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja.

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad poslovima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Prati izvođenje poslova pomoćnika u toku realizacije radnog zadatka imajući u vidu njihove **karakteristike** i specifičnosti posla

Karakteristike: životna faza, fizičke sposobnosti, itd.

- Učestvuje u nadzoru nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja u toku realizacije radnog naloga

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Poslovna komunikacija

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Primjenjuje tehničku regulativu i standarde kvaliteta pri realizaciji radnog zadatka
- Primjenjuje principe i standarde konvencionalne i organske poljoprivredne proizvodnje
- Koristi uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Obavlja faznu kontrolu dinamike i kvaliteta realizacije radnog zadatka
- Obavlja kontrolu prijema, kvaliteta i količine materijala
- Obavlja kontrolu utroška materijala
- Obavlja završnu kontrolu realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon i pravilnici u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji
- Standardi kvaliteta
- Karakteristike i način rukovanja alatom, opremom i uređajima

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Provjerava redovno ispravnost i funkcionalnost opreme i uređaja za rad
- Obavlja **osnovno održavanje** alata, opreme i uređaja za rad
 - Osnovno održavanje:** čišćenje, podmazivanje, zamjena potrošnih dijelova i dr.
- Odlaze alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima proizvođača i inženjera
- Prijavljuje kvarove opreme, uređaja inženjeru, u skladu sa internom procedurom
- Vršiti pripremu i slanje opreme i uređaja na servisiranje, u skladu sa uputstvima proizvođača

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, oprema i uređaji za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja i odlaganja)
- Način i uslovi skladištenja alata, opreme i uređaja
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Traži od nadređenog neophodne informacije i pojašnjenja za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o završenom poslu koristeći jasnu, stručnu terminologiju
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Komunicira sa vlasnikom gazdinstva u cilju obavještanja o izvršenim aktivnostima i stanju u voćnjaku/ vinogradu
- Obavlja komunikaciju sa korisnicima usluga prilikom plasmana i prodaje proizvoda, primjenjujući pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Voćar-Vinogradar:

- Sprovodi propise i mjere iz oblasti i zaštite životne sredine i zaštite zdravlja, i bezbjednosti na radu
- Identifikuje opasnosti iz procesa rada i umanjuje rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Preduzima mjere za siguran rad, u skladu sa propisima o korišćenju **zaštitne opreme**

Zaštitna oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitna pregača, zaštitne rukavice i dr.

- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja životne sredine
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine, procedurama kompanije i uputstvima proizvođača djelova i opreme
- Odlaze otpad, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine, procedurama kompanije i uputstvima proizvođača djelova i opreme
- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije i primopredaje izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti
- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Postupanje sa otpadom u skladu sa Zakonom
- Propisi iz oblasti upravljanja otpadom

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Poljoprivreda, prehrana, veterina Podsektor: Poljoprivreda
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ISCO-u	6112 - Uzgajivači drvenastih i žbunastih kultura
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Voćar–Vinogradar obavlja posao na otvorenom polju pod uticajem različitih spoljnih činilaca (ekstremne temperature, vjetar, vlaga, padavine, buka), a može raditi i u zatvorenom prostoru, pod dejstvom specifičnih mikroklimatskih uslova (temperatura, vlažnost, prašina, prisustvo štetnih gasova i dr.). U periodu sezonskih poslova može raditi svakodnevno ili je moguće produženo radno vrijeme u odnosu na standardno. Rukuje uređajima i mašinama, radi fizički naporan i često opasan posao (opasnost od mehanizacije, od trovanja i sl.), pa je tokom obavljanja radnih zadataka obavezno nošenje zaštitne opreme. Može da radi samostalno ili pod nadzorom nadređenog. Potrebno je da bude fizički zdrav, da ima dobar vid i sluh, ljubav prema prirodi i biljkama, da ima osjećaj za preciznost i kreativnost u radu.
Srodna zanimanja	Tehničar voćarstva i vinogradarstva, Tehničar ratarstva i povrtarstva, Ratar-Povrtar, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Voćar-Vinogradar/ Voćarka-Vinogradarka

Kod dokumenta: SZ-080130-VOĆVIN

Datum usvajanja dokumenta: 22. jun 2022. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Veljko Tomić, diplomirani inženjer agronomije, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bar
2. Azra Purović, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja mješovita škola Golubovci
3. Savo Đurašić, inženjer prehrambene tehnologije, diplomirani inženjer proizvodnog menadžmenta, "Naša bašta", Voli, Podgorica
4. Dejan Milunović, diplomirani inženjer stočarstva, nastavnik, JU SSŠ „Spasoje Raspopović“, Podgorica
5. Prof.dr Biljana Lazović, doktor poljoprivrednih nauka, vanredni profesor, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore
6. Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, organizator praktične nastave, JU Srednja stručna škola, Cetinje
7. Milanka Radulović, diplomirani inženjer šumarstva, poljoprivredni proizvođač, Gazdinstvo „Radulović“, Nikšić
8. Branko Bulatović, poljoprivredni tehničar iz oblasti voćarstva-vinogradarstva, rukovodilac u penziji, Plantaže d.o.o., Podgorica
9. Miloš Golubović, mr ekonomskih nauka, izvršni direktor, „Naše voće“, Nikšić
10. Đorđe Marković, dipl.ing elektrotehnike, direktor, Vrti centar „Kalia“, Podgorica
11. Nikola Simović, diplomirani hemičar, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje

Koordinatori:

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje